natuurpunt Zuidrand Antwerpen

Verslag van de besluiten van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van 15 februari 2025

2024, een jaar met vele wendingen!

Onze jaarlijkse Lokale Algemene Vergadering ging door in de fijne zaal van De Ark, te Mortsel op 15 februari 2025. Op deze avond evalueerden we het resultaat van de werking van onze afdeling het afgelopen jaar, stelden we de prioriteiten voor de werking van 2025 voor en gaven we een korte stand van zaken rond de belangrijkste projecten in onze beheerde reservaten. We verwelkomden op de LAV dit jaar een absoluut record aantal deelnemers 82, een doorslag van een bruisende afdeling.

Ook in 2024 verzorgde onze afdeling opnieuw heel wat activiteiten in alle 4 de polen die Natuurpunt aanbiedt: natuurstudie, -beheer, -beleid en -educatie. 2024 was een jaar van verkiezingen op alle vlakken. Voor de afdeling is evident vooral het lokale niveau van toepassing en bezorgden we de lokale besturen onze aandachtspunten. Binnen onze regio zijn op het moment van de LAV, de precieze gemeentelijke bestuursakkoorden echter nog niet bekend. We hopen er natuurlijk op dat nu natuur en open-ruimte meer en meer onder druk komen te staan dat men erkenning houdt met onze besognes voor het behoud ervan die breed gedragen worden door de bevolking. Meer dan 80 % van de bevolking wil immers een hoog kwalitatieve open ruimte!

Met een bondig overzicht van een aantal **hoofdpunten van 2024** werd de avond ingeleid. We creëerden nieuwe natuur in de Edegemse beekvallei met het uitgraven van een grote amfibieënpoel, op Fort 7, Groen Neerland en het Uilenbos draaide het beheer op volle toeren (zomer en winter). Samen met Wilrijk dienden we een project in voor subsidies (met succes) om de kamsalamander te beschermen. In de Edegemse beek hadden we de poel, en op het fort boekten we vooruitgang met het monument, en het natuur project voor het fort. We zijn ook gestart in september met een cursus Natuurgids, die in een wip uitverkocht was.

We organiseerden weer vele natuurexcursies in Vlaanderen dikwijls samen met Ardea. Samen met hun vogelexcursies, konden weer mooie natuurwaarnemingen voorleggen in de regio: record aantal reeën in het Uilenbos en vleermuizen tijdens de wintertelling en mooie waarnemingen in onze reservaten (zie foto's inktviszwam (Groen Neerland), grootoorvleermuis en bosrochis (op Fort 7)). En zelfs de bever klopt aan, aan de grens van onze afdeling. De buitenactiviteiten zijn (na de Covid pandemie) terug erg in trek en tellen we regelmatig veel meer deelnemers, in tegenstelling met het verleden.

Natuurpunt Zuidrand Antwerpen • Waeterschoot Hugo (Voorzitter), Groenstraat 59 Hove •
• tel 03.455.22.12 • email hugo.waeterschoot@scarlet.be • www.zuidrand.be •

De continuïteit van de inventarisaties van planten, steenuilen, vleermuizen, …, was tevens goed verzekerd in 2024. Deze inventarisatie gegevens zijn immers van groot belang voor de ondersteuning van het natuurbeleid in onze afdeling en voor de lokale overheden om hun beleid bij te sturen (vb foto bijenorchis op Prins Boudewijnlaan in Edegem).

In opvolging van de indiening van het beheer- en toegankelijkheidplan voor **het Uilenbos** en de afwerking en indiening van het nieuwe **beheerplan voor Fort 7** in 2023, ontvingen we de goedkeuring van beide in 2024. Voor Fort 7 werd ook een start genomen met het project monument (zie verder) om een aantal dringende herstelwerken aan het Fort te kunnen laten uitvoeren om de veiligheid van de toegankelijkheid en meer bescherming voor vleermuizen te promoten.

Maar er waren ook tegenslagen en heel wat zelfs. Maurice de Neve (conservator Fort 7) en Yvonne Billion (verzorgde teintallen excursies en tentoonstellingen) overleden het afgelopen jaar. Met een minuut stilte drukte de LAV zijn dankbaarheid voor hun inzet en medeleven voor de achtergeblevenen, uit.

Toen we vorig jaar op de LAV rapporteren **stormschade en hoge waterstanden** rapporteerden wisten we nog niet dat het nog heel wat erger zou worden in 2024 waardoor er heel wat bomen sneuvelden, vele wandelpaden onderwater kwamen te staan of in modderpaden herschapen werden. Hopelijk is dit geen voorafname van het toekomstige klimaat in ons landje.

Het **formele deel** vormt steeds een belangrijk onderdeel van de LAV met de goedkeuring van de resultatenrekening, de begroting, de (her)verkiezing van bestuursleden en afgevaardigden voor de Algemene Vergadering van Natuurpunt en de aandachtspunten voor 2025.

Ter aanvulling werden ook dit jaar een aantal specifieke thema's uitgelicht: het project monument en natuur op Fort 7 door David wouters, een kort overzicht van Ardea activiteiten, een jaarverslag vanwege het Uilenbos en grootse natuurinrichtingswerken het afgelopen jaar in de Edegemse beek.

Dit verslag, de volledige presentatie, en de getoonde videofilmpjes kan je vrij consulteren op onze website (www.zuidrand.be).

Formele deel : Conclusies van de Algemene Lokale Vergadering

De LAV nam kennis van de volgende conclusies rond de werking in 2024 (zie bovenstaand deel):

Onze afdeling organiseerde dit jaar een erg **hoog aantal activiteiten** (> 150) op alle domeinen, met een duidelijk stijgend aantal beheeractiviteiten. Enkele highlights:

- De natuurgids cursus van Natuuracademie, werd opgestart in september en loopt tot medio 2025 en was meteen volzet
- Maar ook nieuwe activiteiten zoals rond de verkenning van “bijna” verdwenen Trage Wegen waren erg succesvol (zie foto)
- Samen met Wilrijk en VLM organiseerden we een geslaagde avond rond de Kamsalamander waarbij ook het project om het areaal langsheen het Geitenpad en omgeving veilig te stellen en uit te breiden, werd voorgesteld.
- Het activiteitenniveau van het natuurbeheer bleef groeien, met het jaar rond activiteiten op Fort 7 en Groen Neerland en seizoensbeheer in het Uilenbos.

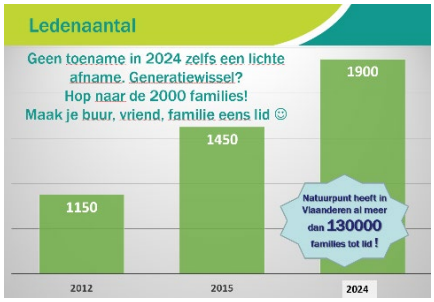

- Het **ledenaantal van de afdeling** nam voor het eerst lichtjes af in het afgelopen jaar tot ongeveer 1900 gezinnen, vermoedelijk veroorzaakt door een generatiewisseling. Gelukkig lijken de aantallen nu terug toe te nemen. Dit fenomeen deed zicht trouwens ook landelijk voor met het globale ledenbestand van Natuurpunt in Vlaanderen, nu schommelend rond de 130.000 gezinnen. De LAV ondersteunt het voorstel van het bestuur om dit jaar toch een keertje extra in te zetten op ledengroei, op weg naar de 2000 gezinnen.
- Ook de **inter-afdelings-vogelwerkgroep** Ardea is, na een wat moeilijkere periode, terug erg actief met succesvolle excursies en activiteiten op hun palmares (weidevogeltelling, Blankaart en de zee-arend, …).

- **Beleid**: we focusten sterk op de lokale verkiezingen, publiceerden onze wensen en voorstellen in rAntGroen en bezorgden deze aan lokale partijen in de gemeentes waar we actief zijn. We focusten vooral op het behoud van de open ruimte, het verbinden van de groene punten en per gemeente enkele specifieke aandachtspunten: uitbreiding Uilenbos (Hove) en Edegemse beekvallei (Edegem) en steun voor kamsalamander project (Wilrijk).
- De afdeling organiseerde opnieuw **een behaag-natuurlijk actie** op het grondgebied van de afdeling (Wilrijk, Edegem en Hove) waarbij we dit jaar bijna een km aan streekeigen hagen konden laten aanplanten wat zondermeer de lokale biodiversiteit ten goede komt. De opbrengst van de actie werd deze maal grotendeels gebruikt om plantgoed voor het Uilenbos en Fort 7 aan te schaffen.
- De **beheeractiviteiten** stegen dit jaar sterk (> 80/j) voornamelijk gedreven door de groei van het aantal natuurgebieden in eigendom van de afdeling en de recent goedgekeurde beheerplannen voor het Uilenbos en Fort 7. Aan den Boerenleger te Edegem werd (eindelijk) de amfibieën poel gegraven.
- **Communicatie**: Zowel de (vrijwel) maandelijkse elektronische nieuwsbrieven, de website en de 4 **rAntGroen-**nummers zijn cruciale instrumenten in het communicatiebeleid van de afdeling. Tevens proberen we hiermee ook het soms uitmuntend fotografisch werk van eigen leden in de kijker te zetten.

nr. 92 (oktober-december 2024) nr. 91 (juli-september 2024) nr. 90 (april-juni 2024) nr. 89 (januari-maart 2024)

- Na vele jaren van inspanning door het zoeken van sponsors konden de **uitstaande schulden** voor het Uilenbos en de Edegemse beek het afgelopen jaar volledig ingelost worden. Door een belangrijke “gift bij leven voor de Boshoek te Hove en omgeving” kunnen we weer aan nieuwe aankopen in deze belangrijke regio uitkijken om de biodiversiteit hier verder veilig te stellen.

Doelstellingen:

Onderstaande overzichten geven weer waar we als afdeling in 2024 specifiek op hadden ingezet en het behaalde resultaat (groen bekomen en rood nog niet) evenals de vooropgestelde speciale doelstellingen voor 2025:

De LAV drukte zijn appreciatie uit voor de werking in 2024 en keurde de speciale doelen voor 2025 unaniem goed.

Financiën: (zie tabel resultatenrekening 2024 en begroting 2025, in bijlage 2)

Na het opnemen van 2000 € provisie voor het project monument en natuur op fort 7 en 3000 € voor nieuwe aankopen is de **resultatenrekening** van de algemene inkomsten en uitgaven van de afdeling **voor 2024 quasi in evenwicht (+ 54 €).** Er waren in 2024 wat minder opbrengsten uit de behaagactie (226 €) maar behoorlijk meer houtopbrengsten aan de inkomsten zijde (1370 vooral in het Uilenbos deels door de grote stormschade). Terwijl er aan de uitgavenkant behoorlijk geïnvesteerd werd in beheermateriaal en een nieuwe boot (de oude werd vernield door onbekenden).

Gidsbeurten op Fort 7, de klassieke subsidiëring vanwege Natuurpunt (lidgeld) en de gemeenten (werkingssubsidies) blijven de belangrijkste financiële steunpilaren voor de reguliere werking (tijdschrift, activiteiten, beheermateriaal, …). De kosten **voor het drukken van de rAntGroen** 5641 € blijven zondermeer de belangrijkste uitgavenpost voor de afdeling. Deze konden een flink stuk getemperd worden door het verdelen van de nummers door vrijwilligers.

Rekening houdende met de uitgaven van 2024 en geschatte wijzigingen werd de **begroting voor 2025** met de nodige voorzichtigheid opgesteld (zie laatste kolom in de tabel). We voorzien, een begroting die bijna in evenwicht is (+290 €) met echter een beperktere provisionering als in 2024 (2000 € voor project Fort en monument en 1000 € voor nieuwe aankopen (voor de regio Edegemse beek en Uilenbos). Om dit financieel te kunnen realiseren is het belangrijk dat we ook dit jaar kunnen rekenen op de gebudgetteerde inkomsten van specifieke activiteiten zoals de houtopbrengst, de behaag actie, evenals het beperken van de uitgaven door het ronddragen van rAntGroen.

Tot slot werd melding gemaakt van een **belangrijk legaat** dat recentelijk beschikbaar kwam. Het legaat vermeld wel dat het dient gebruikt te worden voor specifieke doelen. Binnen dit kader stelt het bestuur voor deze uitzonderlijke fondsen gepast te gebruiken voor de verwerving en verbouwing van het lokaal de IJsvogel om de duurzaamheid te verhogen en te voldoen aan de hedendaagse noden voor educatieve ruimtes en de aanschaf van duurzaam groter beheermateriaal (elektrische tractor,…) om de beheerwerken haalbaar te houden.

De LAV keurde **de resultatenrekening inclusief de voorgestelde provisies, voor 2024 unaniem goed** en bedankte de nieuwe penningmeester voor het puike werk. De LAV keurde tevens het **begrotingsvoorstel 2025 éénparig goed**. De LAV gaf verder zijn akkoord met de voorgestelde aanwending van het geoormerkte legaat te investeren in de uitbreiding van de educatieve functie van het lokaal de IJsvogel en benodigd zwaarder beheermateriaal en enkele basiskosten voor het project monument en natuur op Fort 7.

Bestuurders (voor overzicht zie tabel in bijlage 1)

Volgende **bestuurders** stelde zich kandidaat om hun termijn van 3j te verlengen: Peter Tersago, en Johan Claessens, conservators van respectievelijk het Uilenbos, en de Edegemse Beekvallei. Rolph De Ceulaer stelde zich kandidaat als conservator voor fort 7. Het bestuur deed een verdere oproep naar bijkomende krachten die de afdeling mee willen helpen besturen, in het bijzonder ter versterking van de communicatie en de educatie evenals een oproep voor een coördinator beleid.

De LAV keurde de verlengingen en aanstelling éénparig goed met applaus en bedankte het voltallige bestuur voor hun inzet voor de afdeling.

Vertegenwoordiging in de AV van Natuurpunt

De LAV keurde verder éénparig de **afvaardiging voor de Algemene Vergadering van Natuurpunt** goed: Walter Van Spaendonk voor Natuurstudie (vzw), Johan Claessens voor Natuurbeheer (vzw), Nicole Boussemaere voor Educatie (vzw), Erlend Hansen voor Beleid (informeel) Door haar ledenaantal kan de afdeling bovendien 2 bijkomende vertegenwoordigers sturen: Hugo Waeterschoot, en David Wouters.

DEEL 2: specifieke toelichtingen

Fort 7 project Monument en natuur

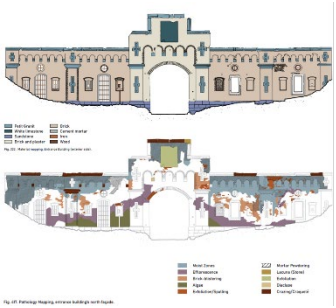

Gevel centrale ingang

David Wouters (coördinator monument) gaf een uitvoerige update over het project om een aantal kritische herstellingen aan het monument te kunnen laten uitvoeren (toegang linkerschouder-hoekcaponière, hoofdtoegang (ingangspoterne) en op het 2de verdiep van het reduit (binnenfort), evenals de afbraak van een aantal later toegevoegde barakken, met herstel van de bodem en specifiek schrijnwerk.

Het project werd reeds in 2023 goedgekeurd. In 2024 werd een architectenbureau (Erfgoed en Visie) aangesteld, werd meer duidelijkheid verkregen vanwege ANB en werd de voorstudie aangevat. Voor 2025 hopen we sterke vooruitgang te maken en de praktische werken reeds gedeeltelijk te kunnen uitvoeren. Meer dan vermeldenswaardig was ook de samenwerking met de KU Leuven waarbij 5 postgraduaatsstudenten uit 4 werelddelen een inventaris en waardebepaling van enkele kritische punten van de Fort site uitwerkten. Deze studie (ter inzage op het Fort) was erg nuttig voor de voorstudie. De LAV was bijzonder tevreden met de goedkeuring en dankte David voor dit resultaat. Belangrijk is dat er bij dit project een mooi evenwicht werd gezocht tussen monument en natuur.

Uilenbos: werkingsverslag 2024

Peter Tersago co-conservator van het Uilenbos gaf een kort jaaroverzicht rond de werking in het bos. Dit jaar werd het toegankelijkheidsreglement en het beheerplan goedgekeurd, met de mijlpalen voor een verdere werking. De beheerwerken konden pas later opgestart worden door de hele natte start van het jaar (zie foto). Naast het opruimen van (veel) stormschade werd een belangrijke aanzet gegeven om de grote braamkoepels in het Essenbos (veroorzaakt door de hoge nitraatdepositie) onder controle te krijgen. Voor 2025 zal het beheer verder de doelstellingen van het nieuwe beheerplan nastreven en inzetten op de gesubsidieerde inrichtingswerken waaronder een nieuwe brug.

Ardea: de regionale vogelwerkgroep

Eddie Schild informeerde de LAV omtrent de doelen van hun werking evenals enkele nakende activiteiten.

Edegemsebeekvallei: het beweegt daar !

Johan Claessens kon fier enkele beelden laten zien van de zopas gegraven amfibieënvijver op het Edegems deel van de beekvallei. De vijver werd in het hogere deel van de beekvallei uitgegraven; de reden hiervoor werd mooi uitgelegd aan de hand van de plaatselijke geologie.

Verder gaf Johan aan welke natuurstreefbeelden we voor ogen hebben voor dit deel van de beekvallei. Voor 2025 voorziet hij een intensifiëring van het beheer o.a. voor de heraanleg van de noordelijke servitude en het knotten van knotwilgen; en belangrijk natuurlijk de aanleg van het plankenpad door het terrein en over de vijver. Tot slot is er de hoop dat het gebied in noordelijke richting verder kan uitgebreid worden.

Tot slot bedankte de voorzitter alle deelnemers voor hun geappreciëerde aanwezigheid evenals de bestuurders en leden die vanavond actief meewerkten aan het succes van de LAV (catering, presentaties, versiering, praktische aspecten…. te veel om op te noemen.

Hugo Waeterschoot
Voorzitter Natuurpunt Zuidrand Antwerpen

Erlend Hansen
Secretaris Natuurpunt Zuidrand Antwerpen

Bijlage 1: Overzicht bestuursleden en coördinatoren* voor de afdeling Zuidrand Antwerpen

- Voorzitter — Hugo Waeterschoot
- Ondervoorzitter — Vacant
- Secretaris — Erlend Hansen
- Penningmeester — Eric de Roeck
- Cursussen — Nicole Boussemaere
- Communicatie — Niels Schild
- Coördinator tijdschrift rAntGroen — Guido Van Boeckel
- Conservator Uilenbos — Peter Tersago (vernieuwd) en Rolph De Ceulaer
- Conservator Fort 7 — Rolph De Ceulaer (nieuw)
- Monument Fort 7 — David Wouters
- Conservator Edegemse beek — Johan Claessens (vernieuwd)
- Conservator Groen Neerland — Wim Jouret
- Natuur en kunst — Maggy Troffaes
- Gidsen en Evenementen — Lucy De Nave
- Evenementen — Els Wijnants

*Bestuursleden worden verkozen door de LAV, coördinatoren niet.

Bijlage 2: resultatenrekening 2024 en begroting 2025

Overzicht in - uitkomsten per ITEM	RESULTAAT			BEGROTING
	JAAR 2024	JAAR 2024	JAAR 2024	jaar 2025
	IN	UIT	IN-UIT	IN-UIT
2. GIFTEN EN SUBSIDIES				
2.2. BEHEERSUBSIDIE GROEN NEERLAND	1.167,20		1.167,20	590,00
2.3. BEHEERSUBSIDIE EDEGEM (amfibieën)			0,00	
2.5. MINA	450,00		450,00	450,00
2.6. SUBSIDIE WILRIJK	4.600,00	-2.400,00	2.200,00	2.200,00
2.7. SUBSIDIE EDEGEM	300,00		300,00	300,00
2.10. GIFTEN GROEN NEERLAND + Fort 7			0,00	50,00
2.12. GIFTEN HOVENSE BOSHOEK	60,00		60,00	50,00
TOTAAL	6577,2	-2400	4177,2	3640
3. ACTIVITEITEN				
3.1. BLANKAART 2024	140,00	-195,00	-55,00	
3.2. LAV	675,00	-413,50	261,50	
3.3. BUSREIS ZEELAND	1.671,25	-784,92	362,58	
3.4. ZOMERZONNEWENDE	200,00		200,00	
3.6. RONDJE PONTJE (juli)	405,00	-330,00	75,00	
3.7. WINTERAVOND / ZONNEWENDE	214,00		214,00	
3.8: BUSREIS HOGE VENEN (sept)	575,00	-724,60	-149,60	
TOTAAL	3880,25	-2428,02	908,48	1000
4. LEDEN EN COMMUNICATIE				
4.1. KOSTEN TIJDSCHRIFT vAntwGroen	195,00	-5.806,50	-5.641,50	-5.800,00
4.2. LEDEN	5.447,00		5.447,00	5.500,00
4.4. IT + ADMIN. KOSTEN		-146,83	-146,83	-150,00
TOTAAL	5642	-5953,33	-341,33	-450
5. FORT ZEVEN - ons huis				
5.1. WATER		-173,65	-173,65	-200,00
5.2. ELECTRICITEIT EN GAS	19,23	-682,03	-662,80	-700,00
5.5. HUUR		-66,88	-66,88	-100,00
5.6. VOEDING / DRANK	967,50	-203,82	763,68	750,00
TOTAAL	986,73	-1126,38	-139,65	-250
6. BEHEER GEBIED FORT 7				
6.1. VERKOOP HOUT	170,00		170,00	200,00
6.2. GIDSEN NATUUR	280,00		280,00	250,00
6.3. GIDSEN MONUMENT	670,00		710,00	550,00
6.5. VERKOOP ANDEREN (ijzer, oud materiaal	1.327,50		1.327,50	
6.6. ONDERHOUD / AANKOOP BEHEERMATE		-403,94	-403,94	-1.000,00
TOTAAL	2447,5	-403,94	2083,56	0
7. BEHEER GEBIED GROEN NEERLAND				
7.1. VERKOOP HOUT			0,00	
7.2. GIDSEN NATUUR	40,00		40,00	
7.3. BEHEERMATERIAAL		-2.033,38	-2.033,38	-1.000,00
TOTAAL	40	-2033,38	-1993,38	-1000
8. BEHEER GEBIED UILENBOS EN FRIJTHOUT				
8.1. VERKOOP HOUT	1.200,00		1.200,00	500,00
8.2. GIDSEN NATUUR	110,00		110,00	100,00
8.3. BEHEERMATERIAAL		-319,11	-319,11	-600,00
TOTAAL	1310	-319,11	990,89	0
9. BEHEER GEBIED EDEGEM				
9.1. INKOMSTEN EDEGEMSE BEEKVALLEI			0,00	0,00
9.2. BEHEERCONTRACT GEMEENTE			0,00	0,00
9.3. BEHEERMATERIAAL			0,00	300,00
TOTAAL	0	0	0	300
10. EDUCATIE				
10.1. LEZING Zwaluw (Bastiaan) - 20232 eerba	198,00	-140,00	58,00	
10.2. DE STEENMARTER (Joeri 2023)			0,00	
10.3. MATERIAAL ALLERLEI			0,00	
10.4 NATUURGIDSCURSUS 2024/25		-21,62	-21,62	
10.5 NATUUR IN DE BUUR - VTC Kruispunt Ede	217,00	-37,94	179,06	
10.6 CURSUS NATUURGIDS				0,00
TOTAAL	415	-199,56	215,44	0
11. STUDIE				
11.2. PLANTENWERKGROEP			0,00	100,00
TOTAAL	0	0	0	100
12. BEHAAGACTIE				
12.1. BEHAAG EDEGEM - 2650	1.415,00	-1.055,24	359,76	350,00
12.2. BEHAAG WILRIJK - 2610	1.001,00	-932,33	68,67	100,00
12.3. BEHAAG HOVE - 2540	577,00	-778,72	-201,72	-200,00
TOTAAL	2993	-2766,29	226,71	250
13. ALLERLEI				
13.1 AANKOOP EHBO KITS		-608,57	-608,57	
13.2. AANKOOP BOOT		-750,00	-750,00	
13.3. VERKOOP ANDEREN	100,00	-66,59	33,41	100,00
13.4. PROJECT PARK GROOT SCHIJN : FLORA	100,00		100,00	
13.5. INTERESTEN SPAARREKENING	218,92		218,92	200,00
13.6. KOSTEN REKENING ARGENTA		-67,15	-67,15	-100,00
13.7 BIJZONDERE AANKOPEN				-500,00
TOTAAL	418,92	-1492,31	-1073,39	-300
PROVISIES				
Fort 7 monumenten natuur			-2.000,00	-2.000,00
Nieuwe aankopen			-3.000,00	-1.000,00
GLOBAAL IN VS UITGAVEN+PROVISIES	24.710,60	-19.122,32	54,53	290,00